

Ciril Zlobec

ODE VSAKDANJOSTI

ODA ŽIVLJENJU

Zdaj sem hvaležen, da hvaležnosti
Življenju za življenje ne dolgujem.
Ni me v objem vabilo, nežnosti

mi ni ponujalo, pa tudi psujem
ga ne, če me kdaj bilo je v obraz,
saj bi lahko bilo še mnogo huje.

Pravično je: ni zmaga ne poraz,
in milostno, ker se ne zmeni zame,
dopušča mi, da jaz sem ves čas jaz.

Vse, kar mi dá, lahko mi tudi vzame,
ne zlo ne dobro, dobro meša z zlim:
najprej me križa, potlej s križa sname

in me presoja, če kot mož trpim.
Iz časa v čas se toči, v večnost sije,
naj jaz, trenutek v njem, se bôdem z njim?

A sem vesel te čudne španovije,
saj me brez njega ni, me ni biló,
kot da še zanj srce mi v prsih bije,

a v njem je vse, kar je bilo, kar bo,
jaz komaj sled stopinje v majskega snegu,
gasnoč utrinek iz temè v temò

zasledujoč sam sebe in na begu
pred samim sabo z večnim kod in kam,
le kaplja, ki po razsušenem bregu

suhó, brez upanja, polzi k vodám
nesmrtne reke, da iz oceana
bi z njo zahrepenela spet h gorám . . .

Ta pravda, vem, ne bo nikdar končana:
Življenje luč je, jaz njen droben stenj,
sam s sabo prepojen, sam sebi hrana,

sam sebi uganka temnih hrepenenj,
ki vsi od rojstva že od njih smo bolni,
saj je Življenje vsota vseh življenj;

ko ga posnemamo, smo le še klovni:
Življenje zunaj nas je brez srca,
ko pa že drobno željo nam izpolni,

za hip še sámo z nami vztrepeta.

Maj 1992

ODA VEČERU

Svetloba, zdaj brez žara,
vendar še spomin na sonce,
se nataka za visokim jezom
nizkega obzorja,
blaga, vse bolj znana nostalgija,
kot da vse,
kar je, kar bo,
je že bilo.
Večer.

ODA GOLOBOM

V ozko režo
med jesensko nizkim nebom
in slemenom stare hiše
na nasprotni strani ulice
zasekala je jata utrujenih golobov.
Širokih hrbtov na slemenu ždijo,
nanje,
kot na četo vase zgrbljenih Atlántov,
lega siv jesenski dan.
S spominom na ugaslo sonce
so zazrli se v večer,
ki ga globoko v sebi slutijo.

Ko to nevidno sonce v njih zatone,
 se znenada eden, kot domislek, zgane,
 odleti,
 za njim vsa jata se vznemiri,
 kakor težke dežne kaplje
 drug za drugim trgajo se s strehe,
 strmoglavo padajo
 pod temno krošnjo divjega kostanja
 na dvorišču.
 Tam, kot po končanem boju,
 brez glasu drug drugega pozobljejo.
 In že je noč.

ZRCALNA ODA UTOPIJI

Vse to je, kar bi se lahko zgodilo,
 a vendar ne zgodi se – utopija.
 A ni fatamorgana, ni slepilo,
 ni zvarek sanj, ki sanjajoče ubija.

To je božanski paradoks človeka!
 Na to, kar smo in nismo, nas spominja,
 kot bližnja Sveta gora, daljna Meka
 nas v romarje za večnostjo spreminja.

Ko sebe iščemo, se nam razkriva,
 je najbolj zemeljski otrok Ideje,
 možata je in žensko zapeljiva,
 glavó nam meša in srce nam greje.

Glavó nam meša in srce nam greje,
 vsa pota k sebi ves čas nam odkriva,
 zato gremó, hitimo vse hitreje,
 že misel nanjo upanje nam vliva.

Stotero možnosti pred nas razgrinja
 in vsaka izmed njih se vanjo steka,
 sledimo ji, a sleherna stopinja
 na poti k njej vse dlje je od človeka.

Je in ostaja naša nostalgija
 po tem, kar se ne bo nikdár zgodilo,
 čeprav je ves čas možno – utopija.
 Zato privlači nas z magnetno silo.

Junija 1992

ODA MINLJIVOSTI

Kdaj izdajalsko mi stopilo je za hrbet,
kar še včeraj mi je cilj biló?

Ni stal pred mano neomajno
kot kristjanu križ na gori,
ni se kot svetilnik mi prižigal
v nova in nova jutra
za obalo nočnih kontinentov,
čvrstó pred mano stal je
in se hkrati mi odmikal,
z njim sem k njemu romal,
k njemu z njim
vsa svoja pota uravnaval.

Zdaj ostal sem sam, dokončno sam,
da bi lahko bil tudi izgubljen.
Kje sem in kam zdaj od nikoder?

Kot da na mojo pot in vame
vse bolj odmeva pesnikova prepelica:
Pet pedi.

ODA RADOVEDNOSTI

Dni mojih dvojna polovica kmalu
se bo spojila in moj krog bo sklenjen.
Še kar živim, se čudim v ogledalu,
kot da sem že od zdavnaj s smrtjo zmenjen.
Prešernov rabelj hudi, čas, na tnalu
me je že videl, vendar ni namenjen
mi bil nenadni mrk v zenitu dneva,
moj dan v jesenske zarje dogoreva.

Ni strah me, le vse bolj sem radoveden,
kaj se dogaja, ko je vse končano,
bom v zadnjem hipu zbran, bom slep in zméden,
ko stopil ali padel bom v neznano,
v temò, v svoj lastni nič, v onstranski eden,
ki vanj že mnogi so odšli pred mano?
Ko videl bom samo še črna sonca,
bom vedel, da priromal sem do konca.

A preden v smrti bom povsem umrl,
bi rad ogledal si življenje celo,
odkril, ko bi za hip se vanj ozrl,
če tudi sam sem dokončano delo.
Potem pomirjen knjigo bi zaprl,
ko žalostno morda, morda veselo
bi vanjo vpisal svojo zadnjo vednost,
si z njo potéšil zadnjo radovednost.

*(Iz zbirke Ljubezen dvoedina, ki bo konec tega meseca
izšla pri založbi Mihelač)*